

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

The Development of The Professional Learning Community for Thai Teachers
of Matthayomsuksa 4 to Enhance Critical Reading Using Problem – Based
Learning Approach

¹รติมา พ่วงพี และ ²มีชัย เอี่ยมจินดา

¹Ratima Pongpee and ²Meechai Emjinda

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand.

Email: ¹toeyratima@gmail.com, ²miemjind@yahoo.com

Received June 15, 2023; Revised; July 13, 2023; Accepted 29 August, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เปรียบเทียบความรู้ของครูผู้สอนก่อนและหลังการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) เปรียบเทียบความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติการสอนกับเกณฑ์ที่กำหนด 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 4) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับเกณฑ์ที่กำหนด 5) ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามพรานวิทยา ได้มาด้วยความสมัครใจ จำนวน 3 คน 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามพรานวิทยา วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ การทดสอบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ของครูผู้สอนหลังการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) ความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติการสอนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 3) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 5) ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้ เนื่องจากการฝึกให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ และเพิ่มทักษะการค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน; การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ; ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

The purpose of this article is to present 1) to compare teachers' knowledge before and after building a professional learning community. 2) to compare teachers' ability to practice teaching with specified criteria. 3) to compare Mathayomsuksa 4 students' critical reading Before and after being taught by the problem-based learning approach 4) to compare Mathayomsuksa 4 students' critical reading after being taught by the problem-based learning approach with specified criteria. 5) to study the opinions of teachers, make sure to create a professional learning community and manage learning without a problem base. The sample used in the study were 1) Thai language teacher at Mathayomsuksa 4, Sampran Wittaya School Acquired voluntarily, amounting to 3 people. 2) Mathayomsuksa 4 students at Sampran Wittaya School. The data were analyzed by mean, the standard deviation, t-test dependent and content analysis. The results of this research were as follows: 1) The knowledge of teachers; After creating a professional learning community higher than before creating a professional learning community. 2) The ability of teachers passes the criteria 80 percent. 3) The critical reading ability from online media of Mathayomsuksa 4 students after using the problem-based learning approach Higher than before at the .05 level. 4) The critical reading ability of students after using the problem-based learning approach pass the criteria 80 percent. 5) The opinions of teachers towards the professional learning communities and problem-based learning approach. at the highest level.

Findings from this research Building professional learning communities and problem-based learning management can improve students' critical reading abilities. because it trains students to think systematically and increase research skills to seek knowledge by oneself.

Keywords: Problem Based Learning; Critical Reading; Professional Learning Community

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งศตวรรษที่ 21 สังคมมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร การศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถของครูและนักเรียนให้สอดคล้องกับสังคม แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ได้กำหนดให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 3Rs8Cs โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถด้านการอ่าน เพราะเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้และรับสื่อต่างๆ การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต การอ่านนั้นมีหลายระดับ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียน และมีบทบาทสำคัญยิ่งในการศึกษาระดับสูง อย่างไรก็ตามปัจจุบันยังพบปัญหาเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนอยู่จำนวนมาก ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า แม้ว่าหลักสูตรจะตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องฝึกให้นักเรียนมีทักษะดังกล่าวแต่ปรากฏว่าการจัดการเรียนการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณในระดับมัธยมศึกษายังไม่ประสบ ความสำเร็จเท่าที่ควรซึ่งปัญหาเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนและผู้สอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนโรงเรียนสามพรานวิทยาลัยได้จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2564 ดังข้อมูลต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ปีการศึกษา 2564

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ 3 ขึ้นไป	ร้อยละนักเรียนที่ได้ระดับ 3 ขึ้นไป
มัธยมศึกษาปีที่ 4	238	129	54.20
มัธยมศึกษาปีที่ 5	210	144	68.57
มัธยมศึกษาปีที่ 6	183	112	61.20

จากตารางพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยในระดับ 3 ขึ้นไป มีจำนวนน้อยกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงกล่าวได้ว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้ดียิ่งขึ้น

แนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยควรเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจกระตือรือร้นในการอ่านมากขึ้น สื่อสำหรับใช้ในการอ่านที่เข้าถึงนักเรียนได้มากที่สุดคือ บทอ่านสื่อออนไลน์เนื่องจากสื่อออนไลน์เป็นคลังรวบรวมบทอ่านมากมายหลากหลายประเภทที่นักเรียนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย สะดวกสบายและรวดเร็ว มีเนื้อหาที่หลากหลายตามความสนใจของนักเรียน อย่างไรก็ตามบทอ่านผ่านสื่อออนไลน์ยังคงต้องอาศัยวิจารณญาณในการอ่าน เนื่องจากไม่สามารถตรวจสอบได้แน่ชัดถึงแหล่งอ้างอิงหรือชื่อผู้แต่งก็ตาม ดังนั้นการอ่านบทอ่านผ่านสื่อออนไลน์ นักเรียนจะต้องใช้ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในการคิดวิเคราะห์ จุดประสงค์หรือเจตนาของผู้ส่งสาร แสดงความคิดเห็น ตลอดจนประเมินคุณค่าจากบทอ่านสื่อออนไลน์ได้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เหมาะสำหรับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพราะสามารถพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาการใช้เหตุผลในการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้วิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังงานวิจัยของ ณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557) ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการต่างๆจะเกิดประสิทธิภาพได้นั้น ครูจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคหรือวิธีสอนนั้นอย่างถ่องแท้ (Phumphongkhochasorn et al., 2022) ให้ครูได้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้นำเสนอว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ เครื่องมือที่ให้ครูมารวมตัวกันเป็นชุมชนทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับ “ปฏิรูป” การเรียนรู้เป็นการปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” คือ ครูร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและจากภายนอกได้ เป็นการพัฒนาศุณภาพผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนและผู้ปกครอง (ขวัญจิรา จำปา และ คณะ, 2566)

บทความวิจัยนี้นำเสนอการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อนำมาพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนเพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางให้กับครูผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนและหลังการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับเกณฑ์ที่กำหนด
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับเกณฑ์ที่กำหนด
5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. ครูผู้สอนมีความสามารถในการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการวิจัย ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC) เป็นการรวมกลุ่มของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2555) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชนทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับ “ปฏิรูป” การเรียนรู้ซึ่งเกิดจากภายนอกไปสู่การปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” คือครูร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนานและเสริมแรงกันทั้งจากภายในและจากภายนอก รวมทั้งสร้างการรวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการรวมกลุ่มของครูและบุคลากรทางการศึกษาในลักษณะของกัลยาณมิตรที่มีเป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน ภายใต้ความเชื่อว่าครูคือผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นกระบวนการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การตั้งคำถาม และการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยนำความรู้และประสบการณ์ของครูที่เป็นสมาชิกในกลุ่มมาช่วยเหลือกันพัฒนาพร้อมกัน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นเทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการที่สำคัญ คือ ผู้สอนจะใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้เพื่อนำมาเป็นแนวทางแก้ไขปัญห โดยผู้เรียนเป็นฝ่ายกำหนดทิศทางการเรียนรู้ของตนเอง (มณฑรา ธรรมบุศย์, 2549)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิด ที่ครูใช้ปัญหาหรือสถานการณ์เป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำความรู้มาแก้ปัญหา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

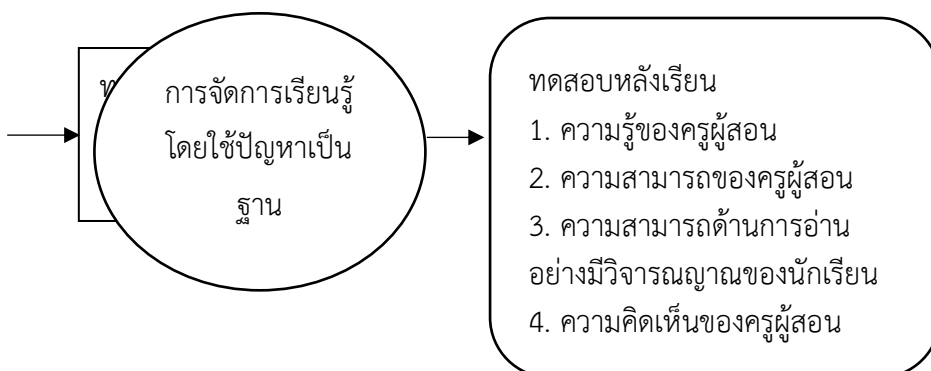
การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เพราะทำให้ผู้อ่านได้ฝึกการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เพื่อประเมินค่าบทอ่านต่างๆ ก่อนตัดสินใจเชื่อถือตามข้อมูลนั้น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า เป็นการอ่านที่สามารถแยกข้อคิดเห็น (opinion) ออกจากข้อเท็จจริง (fact) ได้จากข้อความที่ผู้เขียนได้แสดงข้อคิดเห็นไว้และสามารถตีความ (interpretation) ได้ถูกต้อง (เฉลิมลาภ ทองอาจ, 2552)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการพิจารณาบทอ่าน โดยอาศัยการวิเคราะห์ ตีความ เกี่ยวกับถ้อยคำ เนื้อหาน้ำเสียง จุดประสงค์ของผู้เขียน เพื่อแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่ผู้เขียนนำเสนอ เพื่อประเมินค่าว่าบทอ่านนั้นมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่า จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเรื่องการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้เพิ่มสูงขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Designs) แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (The One Group Pretest-Posttest Design) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2547) ประกอบด้วย ทดสอบก่อนเรียน ทดลองการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และ ทดสอบหลังเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ประกอบด้วย ขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นเตรียมการวิจัย ขั้นสร้างเครื่องมือ ขั้นดำเนินการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐาน

1. ขั้นเตรียมการวิจัย ประชากร ได้แก่ 1) ครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามพรานวิทยา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 3 คน 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามพรานวิทยา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 181 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามพรานวิทยา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาด้วยความสมัครใจ โดยมีครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามพรานวิทยา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 2 คน และผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนอีก 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 3 คน 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสามพรานวิทยา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 106 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (cluster random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มจากห้องเรียนของครูที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

2. ขั้นสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้ครูผู้สอนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ 2) แบบสังเกตความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติ การสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 3) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ จำนวน 5 แผน 4) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3. ขั้นดำเนินการวิจัย

ขั้นก่อนการทดลอง ได้แก่ ทดสอบวัดความรู้ครูผู้สอนก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ขั้นทดลอง ได้แก่ 1) ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียน 2) ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนผลัดกันสังเกตความสามารถของครูผู้สอน โดยใช้แบบสังเกตความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติ การสอน 3) ผู้วิจัยและครูผู้สอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ขั้นหลังการทดลอง ได้แก่ 1) ทดสอบหลังเรียนกับนักเรียน 2) ทดสอบวัดความรู้หลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับครูผู้สอน 3) ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 2) การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4) การหาความยากง่ายของแบบทดสอบวัดความสามารถ 5) การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถ 6) หาค่าความเชื่อมั่น (ของแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยใช้สูตร KR20 ของ คูเดอร์ และริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) 7) สถิติ t – test แบบ dependent 8) สถิติ t – test แบบ one sample

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบความรู้ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนและหลังการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า คะแนนการทดสอบความรู้ของครูผู้สอนก่อนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71 และร้อยละเท่ากับ 25 คะแนนการทดสอบความรู้ของครูผู้สอนหลังการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 9.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79 และร้อยละเท่ากับ 95

2) ผลการศึกษาความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่าครูคนที่ 1 ความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 51 และมีร้อยละ เท่ากับ 68 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 69 และมีร้อยละ เท่ากับ 92 และครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 70 และมีร้อยละ เท่ากับ 93.33 รวมทั้ง 3 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 63.33 และมีร้อยละ เท่ากับ 84.44 ครูคนที่ 2 ความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 42 และมีร้อยละ เท่ากับ 56 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 62 และมีร้อยละ เท่ากับ 82.67 และครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 68 และมีร้อยละ เท่ากับ 90.66 รวมทั้ง 3 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 57.33 และมีร้อยละ เท่ากับ 76.44 ครูคนที่ 3 ความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 45 และมีร้อยละ เท่ากับ 60 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 68 และมีร้อยละ เท่ากับ 90.67 และครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 72 และมีร้อยละ เท่ากับ 96 รวมทั้ง 3 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 61.67 และมีร้อยละ เท่ากับ 82.23

3) ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า คะแนนการทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 6.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.38 และมีร้อยละ เท่ากับ 20.93 คะแนนการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 24.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.76 และมีร้อยละ เท่ากับ 81.76 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่า (t-test) แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 24.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.76 และมี

ร้อยละ เท่ากับ 81.76 เมื่อตรวจสอบกับเกณฑ์ร้อยละที่กำหนด พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

5) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.17) สรุปได้ว่าครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากที่สุดต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และจากการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนในด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การวิเคราะห์พบว่า ด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.17) รองลงมาอันดับที่ 2 คือ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.17)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เนื่องจากการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทำให้ครูผู้สอนได้มีโอกาสรวมกลุ่มกัน เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเองกับสมาชิกในกลุ่ม รวมถึงได้มีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ครูผู้สอนมีกำลังใจในการพัฒนาตนเองและสมาชิก เมื่อได้นำความรู้ไปใช้จริงในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน จึงทำให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองจนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2562) ที่กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ในสิ่งที่สอน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตลอดจนสมรรถนะอื่นๆ และจากการที่ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาดังกล่าว จะส่งผลไปยังคุณภาพของผู้เรียน คือ ความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะและสมรรถนะด้านต่างๆ ตามที่กลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้นำมาเป็นประเด็นการเรียนรู้และพัฒนาของกลุ่มสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระชัย รัตนรังษี (2560) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ผู้วิจัยได้จัดขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูได้ร่วมกันศึกษาจากคู่มือการสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และได้ความรู้จากประสบการณ์จริงของครู

2. ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถของครูผู้สอนในการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 เนื่องจากครูผู้สอนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถผ่านกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้มีองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มเป็นระยะ จึงมีความรู้และประสบการณ์นำมาประยุกต์ใช้ปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระชัย รัตนรังษี

(2560) ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและได้แนะนำแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในช่วงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิด ผ่านสถานการณ์ที่ตั้งเป็นประเด็นปัญหา ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน จนได้รับการพัฒนาความสามารถตามขั้นตอนสอดคล้องกับแนวคิดของวิชรา เล่าเรียนดี (2547) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นยุทธวิธีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดแบบหนึ่งที่จัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นหรือเป็นฐานสำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยที่ปัญหานั้นจะต้องทำให้นักเรียนสนใจ ต้องการแสวงหาค้นคว้าหาเหตุผลมาใช้ในการแก้ปัญหาซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้และเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัย (นิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์, 2557) พบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

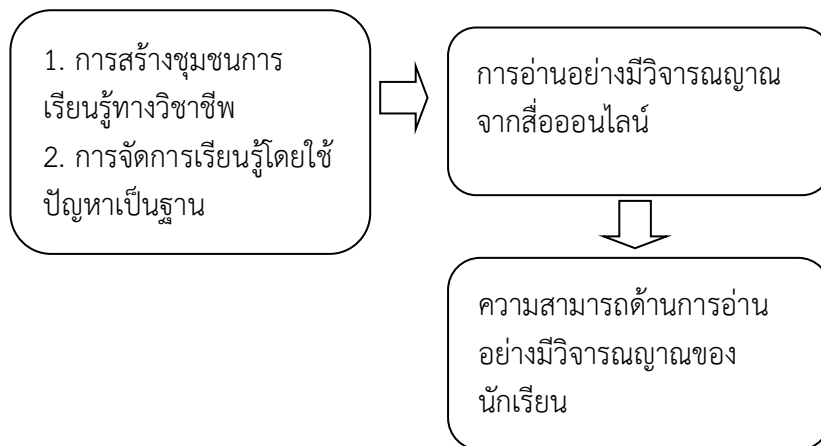
4. ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นพบปัญหาด้วยตนเอง ทำความเข้าใจปัญหา โดยร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ สอดคล้องกับงานวิจัย (ภาณุ พลโสมูล และ ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน, 2563) พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัย (วรินทร์ พูนไพบูลย์พิพัฒน์, 2565) พบว่า กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครูทุกคนมีการเปลี่ยนแปลงระดับความรู้ในเนื้อหาผนวกวิธีสอนและเทคโนโลยีครูใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหลักและให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีและครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก

5. ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานของครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17 และจากการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนมีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เนื่องจากเห็นประโยชน์ของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีจุดประสงค์เพื่อให้ครูเกิดสังคมการเรียนรู้ในการพัฒนาและช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษา รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างสังคมครูที่เข้มแข็งในการพัฒนาตนเองและนักเรียนให้เต็มศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) สอดคล้องกับความเห็นของ วรลักษณ์ ชูกำเนิด (2557) ที่กล่าวถึงผลดีของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีต่อครูผู้สอนว่า การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ช่วยให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนมีผลดียิ่งขึ้น ครูมีขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูมีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัด และสามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียน ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอย่างเด่นชัดอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระชัย รัตนรังษี (2560) ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดเป็นลำดับที่ 2 ทั้งนี้ เพราะครูผู้สอนเห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนเป็นการ

เรียนรู้ที่เร้าความสนใจ โดยใช้สถานการณ์เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนวิเคราะห์และแสวงหาความรู้ ระดมวิธี
แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีอิสระในการเรียนรู้และแสดงความคิดเห็น

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ดังภาพ

ภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 2 แสดงถึงการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่
ส่งผลให้เกิดการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียน อธิบายได้ ดังนี้

1. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูรวมกลุ่มกันเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข
พัฒนาคุณภาพนักเรียน ครูได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันทำให้เกิดการพัฒนาครูผู้สอน ในด้าน
เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมให้นักเรียน
ได้ฝึกค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า บทอ่าน
เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม

3. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ นักเรียนได้ฝึกฝนพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณโดยใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจเหมาะสมวัย
และมีคุณค่าต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นหลังจากได้รับการพัฒนา ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และการฝึกฝนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ สามารถนำ
ความรู้ความสามารถไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุป

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่าความรู้ของครูผู้สอนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด สรุปได้ว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ครูผู้สอนควรสร้างสรรค์นวัตกรรมที่หลากหลายเพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน จากนั้นนำมาใช้อภิปรายแลกเปลี่ยนในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ร่วมกันในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

ครูผู้สอนควรนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องอื่นๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะที่หลากหลาย รอบด้าน และรอบรู้ มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนระดับชั้นอื่นๆเพิ่มเติม เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถโดยทั่วถึง

ควรทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับวิธีสอนรูปแบบอื่น เพื่อให้มีความหลากหลายทางการจัดการเรียนรู้ และได้พัฒนานักเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ขวัญจิรา จำปา, สุวดี อุปปินใจ, ไพโรภ รัตนชูวงศ์, พูนชัย ยาวีราช. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพของชุมชน. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(1), 430-447.
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2552). *การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อสรุปสาระสำคัญ*. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์. (2557). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 32(2), 91-105.
- ทิพย์วรรณ สุพิเพชร. (2566). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาในอนาคต. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 5(2), 471-480.

- ธีระชัย รัตนรังษี. (2562). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 15(1), 103-127.
- บุตรี ถิ่นกาญจน์. (2552). บรรยากาศองค์การที่เอื้อต่อการพัฒนาไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษาหน่วยงานผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 30(1), 25-38.
- เบญจวรรณ อ่วมมณี. (2549). การพัฒนาผลการเรียนรู้ และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 25(1), 47-60.
- ภาณุ พลโสมุต และ ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน. (2563). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 18(1), 338-360.
- มณฑรา ธรรมบุศย์. (2549). การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้ PBL. *วารสารวิชาการ*, 5(2), 42-43.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2547). *วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วนิทร พูนไพบูลย์พิพัฒน์. (2565). การพัฒนาความรู้ในเนื้อหาผนวกวิธีสอนและเทคโนโลยี สำหรับครูคณิตศาสตร์ที่จัดการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(4), 1601-1620.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด. (2557). รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. *วารสารหาดใหญ่วิชาการ*, 12(2), 123-134.
- วิชรา เล่าเรียนดี. (2547). *เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2562). *การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2555). การสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารราชพฤกษ์*, 13(3), 57-63.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: สกศ.
- Phumphongkhochasorn, P., Damnoen, S., Tuwanno, P. D. M., Srichan, P. W., & Udomdhammajaree, P. (2022). Educational Quality Assurance and School Management Standards According to International. *Asia Pacific Journal of Religions and Cultures*, 6(1), 1-16.